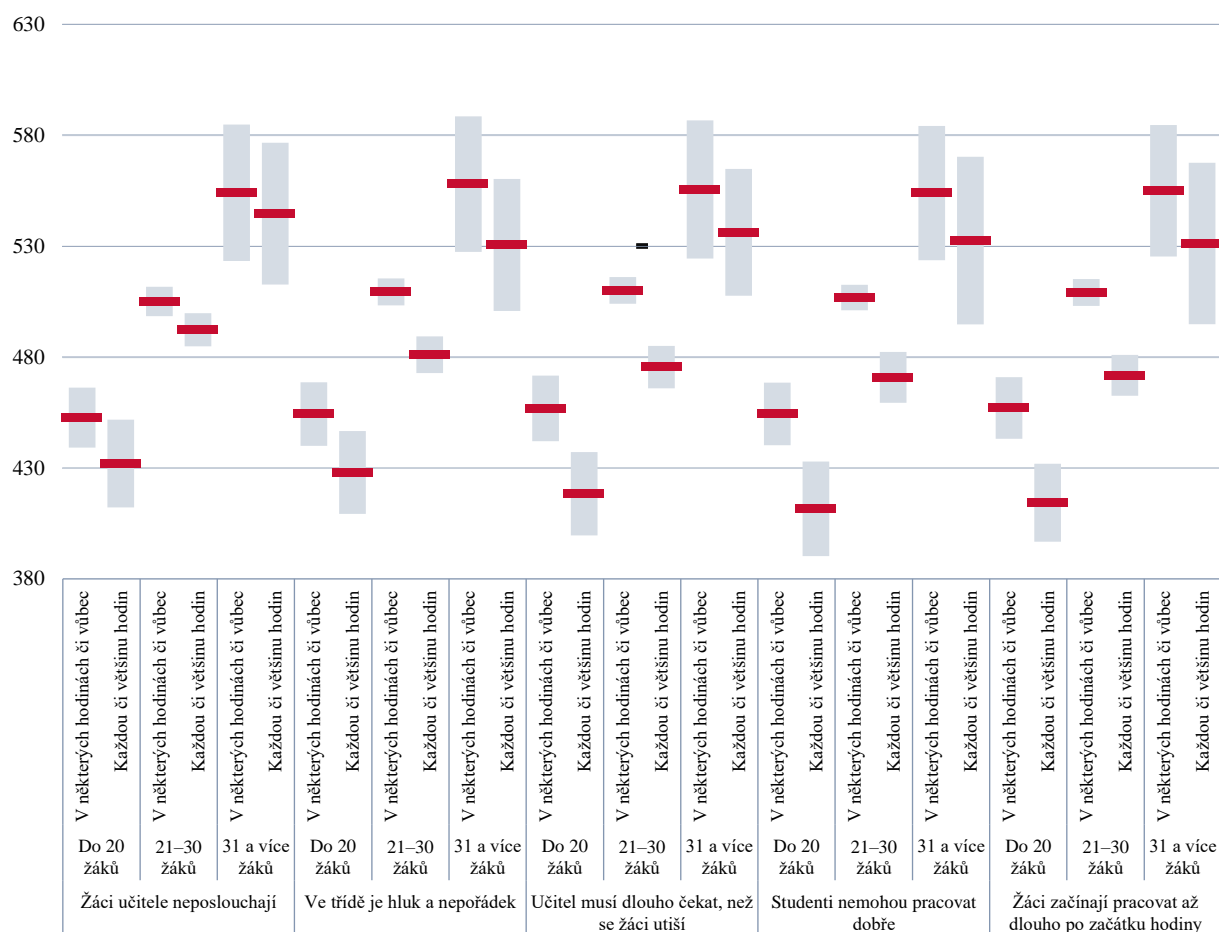

GRAF 31 | Průměrné skóre čtenářské gramotnosti dle dílčích situací rušivého třídního klimatu a velikosti třídy

Zdroj: PISA 2018

Poznámka: Červená linie značí průměrnou hodnotu, šedé pruhy 95% konfidenční interval.

Některé úvahy, které jsou ovlivněny celkovým efektem SES na celou problematiku vzdělávání, hovoří o spojitosti mezi rušivým třídním klimatem a celkovou skladbou dané školy či třídy z hlediska socioekonomického, které se může stát podhoubím pro existenci a negativní působení dalších nepříznivých jevů. V grafu 32 jsou prezentovány data o průměrném skóre čtenářské gramotnosti žáků jednak dle pocitu disciplíny v hodinách češtiny a jednak dle ředitelem dané školy udávaného procenta žáků této školy, kteří pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Je patrné, že výrazné procento (20 % a více) znevýhodněných žáků je nějakým způsobem spojeno s nižším průměrným skóre žáků této školy v testu čtenářské gramotnosti. I v rámci skupin lze ovšem sledovat variaci ve skóre dle vnímané disciplíny v hodinách češtiny. Žáci navštěvující školy s maximálně 19 % sociálně znevýhodněných žáků dosahují vyššího skóre čtenářské gramotnosti, pokud cítí silnou disciplínu v hodinách češtiny. Tyto rozdíly jsou statisticky významné. V případě žáků navštěvujících školy s více než 20 % sociálně znevýhodněných žáků tento rozdíl není statisticky významný, ovšem s ohledem na velmi nízký počet případů a výslednou chybovost. Průběh dat přibližně odpovídá předchozím dvěma skupinám. Přestože nelze na základě pouhé deskripce hovořit o kauzalitě, lze předpokládat, že pocit disciplíny v hodinách (dosažené různými způsoby) může pomoci kompenzovat potenciální negativní vliv socioekonomického složení školy.